

[Undervisningsministeren]

Jeg kan oplyse, at der fra 1980 til 1982 under den socialdemokratiske regering var tale om en reel stagnation i bevillingerne med et stort dyk nedad i 1981, som kun delvis blev rettet op i 1982. Besparelserne i 1981-budgettet på i alt 100 mill. kr. – og det var mange penge dengang – blev annonceret så sent som i oktober 1980; det var altså en besparelse på 100 mill. kr., der blev annonceret med to måneders varsel. I dette tilfælde var det 45 mill. kr., der blev annonceret med 10 måneders varsel. Den socialdemokratiske regering gav altså kortere varsler end den nuværende regering. Jeg tror, at bl.a. hr. Estrup vil huske det raseri, det udløste på bl.a. Københavns universitet, hvor han vist beklædte en høj post på det tidspunkt. Dette blot igen for at understrege, at der ikke var nogen begrundelse for det tonefald, der lå i forespørgerens indledende tale.

Siden den nuværende regering kom til i 1982 og frem til og med 1986, vil der være sket en forøgelse af bevillingerne i faste kroner på 50 mill. kr. i institutionsbevillingerne, hvortil kommer de nye særbevillinger, som i alt over 5 år vil udgøre 500 mill. kr. Dette er efter min bedste overbevisning en både forskningshensynsfuld, forskningsdynamisk og universitetsvenlig forskningspolitik. Den kan i hvert fald ikke være anderledes, så vidt jeg kan se, og den er i hvert fald mindst lige så god som den, man havde, indtil den nuværende regering trådte til.

Jeg har tidligere til uddannelsesudvalget fremsendt et notat om besparelserne, et omfattende tabelmateriale om rammeforudsætningerne, og jeg vil ikke bruge tid i dag på at gennemgå de konkrete foranstaltninger og fordelinger. Om tabelmaterialet vil jeg fremhæve, at det er udarbejdet på rammefordelingstidspunktet, dvs. før modtagelsen af institutionernes forslag. Nu er direktoratet gået i gang med at behandle institutionernes forslag, og de vil danne grundlag for et nyt tabelmateriale, som vil komme til at indgå i anmærkningerne til finanslovsforslaget.

Det er klart, at vi vil overholde styrelseslovens § 9, som taler om, at oprettelse og nedlæggelse af institutter skal forelægges forskningsrådene. Selvfølgelig vil folketingets uddannelsesudvalg ret snart modtage yderligere materiale om omstillingerne; bl.a. vil man måske allerede i denne uge få vejledningsavi-

sen i fortryk; den vil også give et vist indtryk af omstillingerne.

Man kunne selvfølgelig spørge: kunne man ikke løse problemerne ved bare at bevilge en hel masse flere penge? Det ville jo være let. Men jeg må gøre opmærksom på, at krisen ikke er overstået, og at statsunderskuddet, som hr. Camre lige har talt om under den forrige debat, og gældssætningen, den svulmende rentebyrde ikke er et problem, der nu er klaret, så vi kan begynde at bevilge ekstra penge hist og her. Vi skal være glade, hvis vi kan slippe igennem krisen med en uændret offentlig sektor. Så også undervisningssektoren må altså finde sig i, at der er stort set de samme penge til rådighed. Som man kan høre af mine tal, har vi jo altså prioriteret forskning og videregående uddannelser højere end andre ting, for dér er der tale om stigende bevillinger – især til forskning.

Det ville heller ikke være rimeligt over for erhvervsuddannelser, seminarier, gymnasieskoler osv., hvis der pludselig her var en stor pengekasse at hente midler i, når man skal lave omstillinger, for direktoratet for erhvervsuddannelserne skal også foretage enorme omstillinger, og det skal de også gøre inden for faste bevillinger.

Vi må altså, når vi skal skaffe flere pladser på de felter, hvor der er mangel på færdiguddannede og masser af job, der står og venter, finde pengene inden for universiteternes og de højere læreanstalters budgetter. Og spørgsmålet er så, hvordan vi bedst finder disse penge, som skal bruges til omstilling og ekspansion.

Det letteste er naturligvis procentnedskæringer; det letteste er at spare på alt det løse, spare på de unge, spare på apparaturet og vedligeholdelsen og derved sprede besparelserne ud i et tyndt lag. Det er efter min mening en kortsigtet politik. Den har ganske vist været ført i mange år, ikke bare på dette område, men på mange andre områder, men jeg mener, at det er uholdbart at køre videre ad den vej. Vi har fået talrige vidnesbyrd, også fra de rådgivende organer, om, at vi bør til at koncentrere kræfterne, det vil sige, at vi på nogle felter må indskrænke aktiviteterne, og at enkelte aktiviteter helt må forsvinde visse steder i landet, hvis vi vil sikre forskningen og dermed også undervisningen de bedste vilkår.